

**КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
КИЇВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ
«АКАДЕМІЯ МИСТЕЦТВ ІМЕНІ ПАВЛА ЧУБИНСЬКОГО»
КАФЕДРА «МУЗИЧНЕ МИСТЕЦТВО ЕСТРАДИ»**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з навчальної роботи

Сергеєнко О.М.

02 вересня 2024 року

**ПРОГРАМА
АТЕСТАЦІЙНОГО ЕКЗАМЕНУ
ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ**

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Галузь знань	02 «Культура і мистецтво»
Спеціальність	025 «Музичне мистецтво»
Освітньо-професійна програма	«Звукорежисура»

Київ – 2024 р.

програма Атестаційного екзамену здобувачів **першого бакалаврського рівня** вищої освіти галузі знань **02 «Культура і мистецтво»**, спеціальності **025 «Музичне мистецтво»**, освітньо-професійної програми **«Звукорежисура»**

Розробники:

Овсянніков Вячеслав Георгійович – кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри «Музичне мистецтво естради» КЗВО КОР «Академія мистецтв імені Павла Чубинського»

Лазарев Сергій Георгійович – кандидат мистецтвознавства, науково-педагогічний працівник кафедри «Музичне мистецтво естради» КЗВО КОР «Академія мистецтв імені Павла Чубинського»

Смаліус Юрій Павлович – викладач кафедри «Музичне мистецтво естради» КЗВО КОР «Академія мистецтв імені Павла Чубинського»

Програму атестаційного екзамену розглянуто та затверджено на засіданні кафедри «Музичне мистецтво естради»

Протокол № 1 від 29 серпня 2024 р.

В.о. завідувач кафедри **Карпенко-Боднарук Ж.Л.**

ВСТУП

Програма атестації базується на таких нормативно-правових актах:

Законів України «Про освіту» <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text> ,

«Про вищу освіту» <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#n900>

Стандарту вищої освіти України першого (бакалаврського) рівня вищої освіти ступеня бакалавр галузі знань В5 «Музичне мистецтво»

<https://osvita.ua/doc/files/news/917/91762/65fc320997dc8094523503.pdf>

Статуту Академії, <https://chubynsky.best/files/ag/pro-akademiyu-/publichna-informatsiya-/status-inshi-ustanovchi-dokumenti/statut-2025.pdf>

Освітньо-професійної програми «Звукорежисура»

<https://chubynsky.best/files/ag/osvita/vishcha/muzichne-mistetstvo-estradi-/osvitniy-protses-/nove-op/025-opp-zaukorejisura.pdf>

«Положення про організацію освітнього процесу в Комунальному закладі вищої освіти Київської обласної ради «Академія мистецтв імені Павла Чубинського»,

<https://chubynsky.best/files/Andrey/2024/polojennya/osvitniy-protses/polojennya333-01.pdf>

«Положення про порядок створення та організацію роботи екзаменаційної комісії з атестації здобувачів вищої освіти в Комунальному закладі вищої освіти Київської обласної ради «Академія мистецтв імені Павла Чубинського»,

<https://chubynsky.best/files/a/publichna-informatsiya/dokumenti-osvitnogo-protsesu/polojennya-dek-2024-25.pdf>

«Положення про кваліфікаційну роботу здобувача освіти Комунального закладу вищої освіти Київської обласної ради «Академія мистецтв імені Павла Чубинського» кафедра «Музичне мистецтво естради»

<https://chubynsky.best/files/ag/osvita/vishcha/muzichne-mistetstvo-estradi-/osvitniy-protses-/opp-2025/polojennya-pro-kvalifikatsiyu-diplomnu-robotu-estrada-zvuk.pdf>

«Положення про академічну доброчесність в Комунальному закладі вищої освіти Київської обласної ради «Академія мистецтв імені Павла Чубинського».

https://chubynsky.best/files/2022/polozhennya_pro_akademiyi_dobrochesnist_onovleny_u.pdf

Програма атестації визначає:

- основні вимоги до атестації здобувачів вищої освіти;
- вимоги до організації та проведення атестаційного екзамену;
- зміст навчальних дисциплін, що виносяться на атестацію;
- процедури та критерії оцінювання

Кваліфікаційна робота передбачена освітньою програмою «Звукорежисура» завершує підготовку здобувача вищої освіти в Комунальному закладі вищої освіти Київської обласної ради «Академія мистецтв імені Павла Чубинського» (далі - Академія) та має засвідчити професійну зрілість випускника, виявити його спеціальну та загальнонаукову підготовку, вміння застосовувати здобуті в Академії

знання для розв'язання науково-практичних завдань, здатність до проведення досліджень, систематизації та свідомого засвоєння знань, наявність у її автора навичок наукової роботи.

До виконання кваліфікаційних робіт залучаються: усі здобувачі вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою «Звукорежисура» для здобуття освітнього ступеня «бакалавр», які передбачають публічний захист кваліфікаційної (дипломної) роботи як форму атестації.

До складання атестаційного екзамену у вигляді комплексного тестового контролю знань здобувачів вищої освіти допускаються здобувачі, які виконали всі вимоги навчального плану.

Приєм атестаційного екзамену на здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня «Бакалавр» здійснюється Державною атестаційною комісією, яка формується з числа викладацького складу на чолі з головою – висококваліфікованим фахівцем в області культури, який має вчений ступінь або звання.

Для оформлення протоколів Державної атестаційної комісії призначається секретар.

Основними функціями Державної атестаційної комісії є:

- комплексна оцінка рівня професійної підготовки випускника та відповідність його рівня підготовки Державним стандартам з навчальних дисциплін: «Спеціальний клас. Звукорежисура», «Основи електроакустики», «Музично-звукове оформлення»;
- вирішення питання про присвоєння професійної кваліфікації «Звукорежисер», «Музичний оформлювач»
- розробка рекомендацій щодо поліпшення підготовки випускників даної освітньої програми відповідно результатам роботи Державної комісії.

Метою проведення атестаційного екзамену є перевірка рівня та якості загально-професійної та спеціальної підготовки здобувачів вищої освіти, виявлення та оцінювання теоретичної та практичної підготовки випускника до вирішення професійних задач, готовність до основних видів професійної діяльності, уміння застосовувати здобуті знання на практиці, розв'язувати проблемні ситуації відповідно Державним освітнім стандартам за спеціальністю «Музичне мистецтво».

Здобувач, який склав атестаційний екзамен відповідно до вимог освітньо-професійної програми підготовки, рішенням Державної комісії присвоюється освітній рівень (кваліфікація), видається Державний документ про освіту (кваліфікацію).

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Комплексний державний контроль знань здобувачів-випускників на здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня «Бакалавр» за фахом – виступає одним з етапів

навчального процесу у закладах вищої освіти. Метою даного контролю є реалізація змісту освіти на освітньо-кваліфікаційному рівні «Бакалавр» відповідно до державних стандартів освіти з «Музичного мистецтва».

Державний контроль знань здобувачів за спеціальністю «Музичне мистецтво», освітньо-професійною програмою «Звукорежисура», кваліфікації «Звукорежисер», «Музичний оформлювач» є обов'язковим та заключним етапом в процесі навчання здобувачів у Академії.

Кафедрою розроблені та затверджені засоби діагностики якості вищої освіти для кількісного і якісного оцінювання знань здобувачів, які навчаються в Академії за спеціальністю «Музичне мистецтво».

Програму Комплексного державного контролю знань здобувачів-випускників розроблено з урахуванням вимог навчального плану. Вона висвітлює питання навчальних дисциплін з циклів професійно-орієнтованої та професійної та практичної підготовки. Зміст програми охоплює основну проблематику освітніх компонентів, які дають змогу перевірити і оцінити набутий необхідний рівень знань та практичних навичок бакалавра, його здатність використовувати набуті фундаментальні знання, уміння та навички в ході виконання ним своїх функціональних обов'язків.

Атестація здійснюється на підставі оцінювання якості засвоєння освітньо-професійної програми, рівня досягнення програмних результатів навчання та сформованості загальних і спеціальних компетентностей бакалавра з музичного мистецтва.

Загальні та спеціальні компетентності, визначені стандартом вищої освіти та ОПП «Звукорежисура»:

Загальні компетентності (ЗК)

- ЗК 1. Здатність до спілкування державною мовою як усно, так і письмово.
- ЗК 2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
- ЗК 3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК 4. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
- ЗК 5. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
- ЗК 6. Навички міжособистісної взаємодії.
- ЗК 7. Здатність бути критичним і самокритичним.
- ЗК 8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК 9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
- ЗК 10. Здатність спілкуватися іноземною мовою.
- ЗК 11. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.
- ЗК 12. Здатність працювати автономно.
- ЗК 13. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.

ЗК 14. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК 15. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК 16. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 17. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК 18. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь яких інших проявів недоброчесності

Спеціальні компетентності спеціальності (СК)

СК 1. Здатність демонструвати достатньо високий рівень творчої майстерності в звукорежисурі.

СК 2. Здатність створювати та реалізовувати власні художні концепції у виконавській та звукорежисерській діяльності.

СК 3. Здатність усвідомлювати художньо-естетичну природу музичного мистецтва

СК 4. Здатність усвідомлювати взаємозв'язки та взаємозалежності між теорією та практикою музичного мистецтва.

СК 5. Здатність використовувати знання про основні закономірності й сучасні досягнення у теорії, історії та методології музичного мистецтва.

СК 6. Здатність використовувати професійні знання та навички в процесі творчої діяльності

СК 7. Здатність володіти науково-аналітичним апаратом та використовувати професійні знання у практичній діяльності.

СК 8. Здатність використовувати професійні знання та навички під час спілкування з виконавцями, виконавськими колективами, диригентом, продюсером та іншими суб'єктами творчого процесу.

СК 9. Здатність розуміти основні шляхи інтерпретації художнього образу.

СК 10. Здатність застосовувати базові знання провідних музично-теоретичних систем та концепцій.

СК 11. Здатність оперувати професійною термінологією.

СК 12. Здатність збирати, аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її в процесі практичної діяльності.

СК 13. Здатність використовувати широкий спектр міждисциплінарних зв'язків.

СК 14. Здатність демонструвати базові навички ділових комунікацій.

СК 15. Здатність здійснювати редакторську / менеджерську/ лекторську/ аранжувальну / звукорежисерську діяльність в сфері музичного мистецтва.

СК 16. Здатність використовувати засоби масової інформації для просвітництва, популяризації та пропаганди досягнень музичної культури.

СК 17. Здатність застосовувати традиційні і альтернативні інноваційні технології музикознавчої, виконавської, композиторської, диригентської, педагогічної, звукорежисерської діяльності.

СК 18. Здатність свідомо поєднувати інновації з усталеними вітчизняними та світовими традиціями у виконавстві, звукорежисурі та музичному мистецтві.

СК 19. Здатність оцінювати критерії звуку, суб'єктивні та об'єктивні характеристики.

СК 20. Здатність вирішувати технологічні завдання в процесі роботи зі звуковим обладнанням

Програмні результати навчання (ПРН)

ПРН 1. Демонструвати артистизм, виконавську культуру та технічну майстерність володіння інструментом (голосом) на належному фаховому рівні під час виконавської (диригентської) діяльності.

ПРН 2. Володіти методами та навичками оркестрової та ансамблевої гри (ансамблевого / хорового співу), репетиційної роботи та концертних виступів.

ПРН 3. Демонструвати принципи та методики аналізу творів музичного мистецтва.

ПРН 4. Аналізувати музичні твори з виокремленням їх належності до певної доби, стилю, жанру, особливостей драматургії, форми та художнього змісту.

ПРН 5. Відтворювати драматургічну концепцію музичного твору, створювати його художню інтерпретацію та сценарій аудіального відтворення

ПРН 6. Демонструвати спроможність до самостійного дослідження наукової проблеми в галузі музичного мистецтва та написання роботи відповідно до вимог, готовність дискутувати і аргументувати власну позицію.

ПРН 7. Володіти методами опрацювання музикознавчої літератури, узагальнення та аналізу музичного матеріалу, принципами формування наукової теми та розуміння подальших перспектив розвитку даної проблематики в різних дослідницьких жанрах.

ПРН 8. Демонструвати володіння музично-аналітичними навичками в процесі створення виконавських, музикознавчих інтерпретацій в роботі звукорежисера.

ПРН 9. Демонструвати володіння теоретичними та практичними основами інструментування, аранжування музики та композиції у відповідності до поставлення творчих завдань в професійній діяльності звукорежисера

ПРН 10. Володіти базовими знаннями, практичними навичками в плануванні організаційної та творчої роботи музичних колективів для виконання професійних завдань

ПРН 11. Застосовувати теоретичні знання та навички в редакторській / менеджерській / лекторській / звукорежисерській практичній діяльності.

- PH 12. Володіти термінологією музичного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.
- PH 13. Вміти здійснювати педагогічну діяльність.
- PH 14. Використовувати на професійному рівні методи та прийоми викладання гри на інструменті / вокалу / диригування / теорії, історії музики / композиції / звукорежисерського мистецтва .
- PH 15. Демонструвати музично-теоретичні, культурно-історичні знання з музичного мистецтва.
- PH 16. Виявляти розуміння фінансово- адміністративних принципів організації мистецьких заходів, закладів культури та музичної освіти.
- PH 17. Демонструвати аргументовані знання з особливостей музичних стилів різних епох.
- PH 18. Вміти на професійному рівні здійснювати проведення концертів, театральних заходів та шоу-програм, в реальному часі згідно задуму режисера, композитора, автора, або відповідно до законів жанру, стилю твору, який виконується.
- PH 19. Застосовувати технічні навички в практичній звукорежисерській діяльності.

Під час атестаційного екзамену здобувач вищої освіти повинен продемонструвати належний рівень досягнення результатів навчання та сформованості програмних компетентностей, що визначені стандартом вищої освіти за спеціальністю Музичне мистецтво та освітньої професійної програмою «Звукорежисура» першого бакалаврського рівня вищої освіти. Атестаційний екзамен передбачає оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти щодо їх відповідності вимогам стандартів вищої освіти та проводиться у формі екзаменів із обов'язкових дисциплін професійної підготовки в обсязі чинних силабусів та робочих програм.

Заклад вищої освіти забезпечує дотримання правил і процедури проведення атестаційного екзамену шляхом:

- уніфікації умов проведення, засобів оцінювання, методик оброблення результатів та форм їхнього подання;
- інформаційно-консультаційної та психологічної підготовки здобувачів вищої освіти до атестаційного екзамену;
- використання критеріїв об'єктивного оцінювання.

Засобами діагностики для атестаційних екзаменів на здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр» за фахом виступають тестові та практичні завдання за відповідними освітніми компонентами: **«Спеціальний клас. Звукорежисура»**, **«Мультимедійні технології»**, **«Основи електроакустики»**, **«Музично-звукове оформлення»**.

Рівень якості підготовки бакалавра визначається з використанням комплексної системи оцінювання: поєднання 4-бальної системи («відмінно»,

«добре», «задовільно», «незадовільно»), Європейської кредитно-трансферної системи (ЄКТС) (за шкалою «А», «В», «С», «D», «Е», «FX», «F») та 100- бальної системи.

Екзамен проводиться за варіантами тестових завдань, складеними у відповідності з програмою Комплексної Державної Атестації за фахом. Кожен варіант складається з тестових завдань, які дають можливість перевірити знання здобувачів із вище вказаних освітніх компонентів.

АТЕСТАЦІЯ ВИПУСКНИКІВ

Умови допуску до підсумкового екзамену:

До підсумкової атестації допускаються здобувачі освіти, які:

- виконали навчальний план у повному обсязі;
- не мають академічної заборгованості;
- склали всі поточні та семестрові контрольні заходи;
- пройшли передбачені програмою практики;
- отримали позитивні рішення кафедри щодо готовності до атестації.

Атестація здійснюється у формі:

- публічного захисту / демонстрації кваліфікаційної роботи
- атестаційного екзамену.

КВАЛІФІКАЦІЙНА (ДИПЛОМНА) РОБОТА БАКАЛАВРА відповідно до «Положення про кваліфікаційну роботу здобувача освіти Комунального закладу вищої освіти Київської обласної ради «Академія мистецтв імені Павла Чубинського» кафедра «Музичне мистецтво естради» виконується за формами, що відповідають ступеню та освітньо-кваліфікаційному рівню вищої освіти. Робота містить в собі розв'язання складної спеціалізованої задачі, або практичної проблеми в галузі звукорежисури, що передбачає застосування певних теорій та методів відповідної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов та визначає практичну готовність здобувача до здійснення концертної та студійної діяльності.

Кваліфікаційна робота не повинна містити академічного плагіату, списування та фальсифікації.

Захист кваліфікаційної (дипломної) роботи бакалавра відбувається відкрито і публічно та складається з усної доповіді (до 10 хвилин) та/або мультимедійної презентації.

КВАЛІФІКАЦІЙНА ДИПЛОМНА РОБОТА

Мета написання кваліфікаційної дипломної роботи – це закріплення здобувачем знань, отриманих в ході навчального процесу з пройденого предмету. Завдяки дипломній роботі, викладачеві легше перевірити якість отриманих здобувачем знань і здатність застосовувати ці знання до вирішення професійних завдань.

Теми дипломних кваліфікаційних робіт затверджуються на кафедрі «Музичне мистецтво», доводяться до відома здобувачів освіти, де вони, як правило, вибирають вподобану тему.

Дипломна робота є обов'язковою складовою частиною процесу науково-методичної й професійної підготовки здобувача освіти. Це форма самостійної творчої роботи здобувача освіти. Кваліфікаційна дипломна робота перевіряє не лише теоретичну практичну підготовку майбутнього фахівця, але і його вміння працювати з літературою, досліджувати, аналізувати, систематизувати, узагальнювати педагогічний та науковий досвід, вести науково-педагогічні дослідження під керівництвом викладача. Підготовка цих робіт дає можливість здобувача освітнім: систематизувати здобуті теоретичні знання, перевіряти їх якість, науково і креативно мислити, розвивати пізнавальну активність, аналізувати та порівнювати різні підходи щодо розв'язання певної педагогічної проблеми.

Дипломна робота розглядає поняття звукорежисури, історія її розвитку, основні види, історичні етапи його становлення і розвитку, особливості роботи звукорежисера в Україні, світі, проблеми організації дозвілля, трансформаційні зміни, що відбуваються у сучасному соціокультурному просторі, споживання широкого пласта естрадного мистецтва та звукорежисури.

Основними критеріями вибору теми кваліфікаційного дослідження є:

- актуальність, елементи новизни і перспективність обраної теми;
- ступінь вивчення теми;
- наявність достатньої для розкриття теми джерельної бази;
- можливість виконання теми на випусковій кафедрі;
- зв'язок теми з конкретними науковими планами та програмами кафедри;
- особисті наукові інтереси здобувача освіти.

Відповідно до «Положення про кваліфікаційну роботу здобувача спеціальності 025 «Музичне мистецтво» освітньо-професійних програм «Музичне мистецтво естради», «Звукорежисура» Комунального закладу вищої освіти Київської обласної ради «Академія мистецтв імені Павла Чубинського», на засіданні кафедри затверджуються теми дипломних робіт здобувачів. теми кваліфікаційних робіт випускників та їх керівники від випускової кафедри визначаються у 7 семестрі і затверджуються наказом ректора академії. зміна затверджених тем кваліфікаційних робіт допускається до 31 січня, після 01 лютого зміна тем кваліфікаційних робіт не допускається.

Обсяги кваліфікаційної (дипломної) роботи (для бакалаврів) становить – 20 - 25 сторінок. Список використаних джерел і додатки до обсягу роботи не зараховуються.

Обов'язковими структурними елементами кваліфікаційної роботи є:

Титульна сторінка роботи.

Анотація кваліфікаційної роботи бакалаврського освітнього рівня.

Зміст. Зміст подають на початку роботи. Він містить найменування та номери початкових сторінок вступу, усіх розділів, підрозділів та пунктів, висновків, списку використаних джерел, додатків.

Перелік умовних позначень, символів, одиниць і термінів. Такий перелік вводиться, якщо в роботі вжита специфічна термінологія, маловідомі скорочення, нові символи тощо. Перелік друкується двома колонками, у яких ліворуч за абеткою наводять скорочення, праворуч – їх детальну розшифровку. Якщо спеціальні терміни, символи, позначення і таке інше повторюється менше трьох разів, перелік не складають, а їх розшифрування наводять у тексті при першому згадуванні.

Вступ включає актуальність теми, мету і завдання дослідження, об'єкт і предмет дослідження, практичне значення отриманих результатів. Обсяг вступу не повинен перевищувати 2–4 сторінки.

Актуальність теми. Шляхом критичного аналізу та порівняння з відомими вже підходами до розв'язання проблеми обґрунтовують актуальність та доцільність роботи для розвитку галузі.

Мета і завдання дослідження. Автор повинен сформулювати мету роботи і завдання, які необхідно вирішити для досягнення поставленої мети. Мета – це кінцевий науковий результат, якого прагне досягти автор роботи у процесі власного дослідження. Завдання – це конкретні шляхи, засоби досягнення поставленої мети.

Об'єкт дослідження – це процес або явище, яке породжує проблемну ситуацію.

Предмет дослідження міститься в межах об'єкта і становить його частину. Об'єкт і предмет співвідносяться як загальне і часткове. В об'єкті виокремлюється та його частина, яка й стане предметом дослідження. Саме на предмет спрямована увага автора, оскільки він має визначати назву роботи. *Практичне значення одержаних результатів.* Автор має подати відомості про використання результатів роботи або рекомендації щодо їх використання із зазначенням галузі, теоретичного або практичного навчального курсу; висвітлити практичне застосування отриманих результатів або рекомендації щодо їх використання.

Апробація результатів та публікації. Якщо автор брав участь у наукових конференціях, семінарах із оголошенням результатів своєї роботи та має цьому підтвердження (опубліковані тези, статті або програму конференції за темою роботи), то слід зазначити їх назву, рік та місце проведення, а також вказати публікації із теми дослідження.

Основна частина. Складається з розділів, підрозділів, пунктів та підпунктів. Структура основної частини роботи повинна розкривати реалізацію завдань кваліфікаційної (дипломної) роботи. У розділах основної частини подають огляд літератури за темою і вибір напрямків досліджень, виклад методики та основних напрямів досліджень, аналіз і узагальнення результатів досліджень. У змісті першого розділу, як правило, подаються теоретичні питання з теми кваліфікаційної (дипломної) роботи, написані з використанням літературних першоджерел. Велике значення має правильне трактування понять теми, їх точність і науковість.

Використані терміни мають бути загальнозживаними або подаватися з посиланням на їх автора. Інші розділи готуються відповідно до теми роботи і вимог, розроблених випусковою кафедрою Академії. У практичній частині автор із вичерпною повнотою викладає методику проведення та результати власного дослідження. Головні вимоги до наукового викладу результатів – точність, чіткість, стислість. Кожний розділ починають з нової сторінки. У кінці кожного розділу формуються висновки із стислим викладенням наведених у розділі результатів. Висновки повинні містити чіткий виклад найбільш важливих результатів дослідження з пропозиціями та побажаннями щодо подальшого дослідження певної теми.

Висновки подаються як окремі лаконічні положення чи методичні рекомендації. Їх головна мета – підсумки проведеної роботи. Важливо, щоб сформульовані висновки відповідали поставленим завданням. У висновках необхідно зазначити

не тільки позитивне, що вдалося виявити в результаті вивчення теми, але й хибитя проблеми, а також конкретні рекомендації щодо їх усунення.

Список використаних джерел. Упорядкування матеріалу у списку використаних джерел може відбуватись за алфавітом, за порядком згадування. Кількість використаних джерел, зазвичай, може бути не менше 25 у кваліфікаційній (дипломній) роботі.

Додатки. За необхідності до додатків доцільно включити допоміжний матеріал, необхідний для повноти сприйняття роботи (інструкції, методики, опис алгоритмів дій, конспекти заходів тощо); ілюстрації допоміжного характеру (таблиці, діаграми, схеми, графіки, ілюстрації до творів тощо); формули і розрахунки, зразки анкет, тестів, опитувальних листів та ін. На кожний додаток повинно бути посилання в тексті.

Орієнтовні теми дипломних робіт

1. Акустичні властивості концертно-театральних залів.
2. Студії звукозапису: історичний та технологічний аспект.
3. Поєднання традиційних та сучасних високотехнологічних підходів в роботі звукорежисера.
4. Озвучування вокалу в процесі роботи звукорежисера.
5. Принцип відтворення і запису звуку.
6. Види та методи звукозапису.
7. Електронні музичні інструменти як історичний контекст розвитку звукозапису.
8. Обробки звуку в роботі звукорежисера.
9. Напрями, жанри та стилі сучасної музики у творчості звукорежисера.
10. Вплив музичних напрямів другої половини ХХ ст. на розвиток звукозапису.
11. Звук – центр нового музичного світу. Історія відкриття його можливостей у професії звукорежисера.
12. Індустрія звукозапису: історичний контекст.

13. Звук – центр нового музичного світу. Історія відкриття його можливостей у професії звукорежисера.
14. Індустрія звукозапису: історичний контекст.
15. Озвучування електрогітари на концерті
16. Озвучування блюзової групи на концерті
17. Гастролуючий музичний ансамбль.
18. Процес організації гастролей.
19. Складання турових райдерів.
20. Озвучування симфонічного оркестру на сцені.
21. Озвучування духового оркестру та хору.
22. Концертне озвучування ударної установки
23. Озвучування рок-музики в звукорежисурі.
24. Сценічне озвучування роялю в звукорежисурі.
25. Озвучування електронних музичних інструментів.

**Додаткові теми відповідно рішення кафебри за 2024-2025 навчальний рік
протокол № 12 від 24. 06. 2025 року.**

26. Саунд-дизайн у відеоіграх: нова форма музичного мистецтва
27. Штучний інтелект у композиції: загроза чи інструмент?
28. Музика як засіб самовираження
29. Порівняльний аналіз систем музичної освіти в різних країнах
30. Вплив формату аудіо (WAV, MP3, FLAC) на якість сприйняття музики
31. Особливості мікшування живих концертів різних жанрів
32. Як частота і тембр впливають на емоційне сприйняття музики
33. Просторове звучання: вплив панорамування на слухача
34. Віртуальна та доповнена реальність у створенні музичних середовищ
35. Тренди в українській звукорежисурі XXI століття
36. Аналіз навчальних програм провідних світових вишів зі звукорежисури

Не пізніше як за місяць до захисту здобувач подає на кафедру для реєстрації:

- виконану кваліфікаційну (дипломну) роботу разом з анотацією українською мовою;
- письмову рецензію на кваліфікаційну (дипломну) роботу з рекомендованою оцінкою.

На захист кваліфікаційної (дипломної) роботи до Атестаційної (кваліфікаційної) комісії подають:

- кваліфікаційну (дипломну) роботи з поданням голові Атестаційної (кваліфікаційної) комісії щодо захисту цієї роботи (містить довідку про успішність, висновок наукового керівника з характеристикою діяльності випускника під час виконання ним кваліфікаційної (дипломної) роботи, висновок кафедри про кваліфікаційну (дипломну) роботу);

- письмову рецензію на кваліфікаційну (дипломну) роботу із зазначенням
- рекомендованої оцінки;
- висновок про рівень унікальності роботи відповідно до «Положення про академічну доброчесність»;
- зведену відомість про виконання здобувачом навчального плану і одержані
- ним оцінки з теоретичних дисциплін, курсових робіт (проектів) та
- професійно-практичної підготовки.

Захист проводиться на відкритому засіданні Атестаційної (кваліфікаційної) комісії. На захисті можуть бути присутні і брати участь в обговоренні всі бажаючі, не порушуючи порядку й процедури захисту.

Процедура захисту включає:

- доповідь здобувача про зміст роботи та/або мультимедійна презентація до 10 хвилин;
- запитання до автора;
- відповіді здобувача на запитання членів Атестаційної (кваліфікаційної) комісії та осіб, присутніх на засіданні комісії;
- оголошення відгуку наукового керівника та рецензента;
- заключне слово здобувача.

У доповіді здобувачу слід висвітлити такі важливі питання:

- обґрунтування актуальності теми дослідження;
- мета, завдання, об'єкт, предмет дослідження;
- що вдалося встановити, виявити, довести;
- якими методами це досягнуто;
- елементи новизни у теоретичних положеннях та в практичних рекомендаціях;
- труднощі, які були виявлені в процесі дослідження, положення що не знайшли підтвердження.

У виступі мають міститися також відповіді на основні зауваження наукового керівника та рецензента.

Для кращого сприйняття присутніми матеріалу можлива підготовка презентації.

Під час захисту кваліфікаційної (дипломної) роботи здобувач вищої освіти повинен дати вичерпні відповіді на всі зауваження у відгуках та рецензіях, а також у виступах на захисті.

Оцінка за результатами захисту кваліфікаційної (дипломної) роботи виставляється після закритого її обговорення у Атестаційній (кваліфікаційній) комісії, фіксується в протоколі комісії та оголошується її головою на відкритому засіданні.

Тривалість захисту однієї кваліфікаційної (дипломної) роботи не повинна перевищувати 30 хвилин.

Кваліфікаційні (дипломні) роботи студентів підлягають перевірці на унікальність тексту програмно-обчислювального комплексу StrikePlagiarism або Plagiat.lviv.ua.

Перевірку на академічний плагіат робіт здійснює вчений секретар на етапі загальної перевірки роботи. Далі відповідальні особи з числа висококваліфікованих співробітників кафедр, що призначаються розпорядженням завідувача кафедри, визначають унікальність кожної представленої роботи та надають висновки у роздрукованому вигляді для подальшого розгляду на засіданнях кафедр.

Відсоток унікальності	Рекомендації
90 – 100%	висока унікальність, робота допускається до захисту та/або опублікування
70 – 89%	середня унікальність, робота потребує доопрацювання та повторної перевірки
51 – 69%	низька унікальність, робота потребує суттєвого доопрацювання та повторної перевірки
50% і нижче	низька унікальність, робота відхиляється без права подальшого розгляду

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ДИПЛОМНОЇ РОБОТИ

Критерії оцінювання	Сума балів (R)	Шкала ECTS
отримує здобувач вищої освіти, робота якого оформлена відповідно до вимог; зміст курсової роботи в повному обсязі відповідає темі та визначеній меті; у роботі містяться елементи наукового пошуку в теоретичному аспекті на основі опрацювання достатньої кількості наукової літератури; практичний результат обраної теми свідчить про вміння здобувача освіти систематизувати зібраний матеріал, робити узагальнюючі висновки, які відповідають завданням дослідження; здобувач вищої освіти вільно володіє спеціальними термінами, не робить граматичних помилок.	90-100	A
отримує здобувач вищої освіти робота якого оформлена відповідно до вимог; зміст курсової роботи в повному обсязі відповідає темі та визначеній меті, але є незначні недоліки методичного або стилістичного характеру. Під час захисту здобувач вищої освіти дає правильні відповіді, але недостатньо аргументовані.	82-89	B
	75-81	C
отримує здобувач вищої освіти, курсова робота якого розкриває теоретичні питання недостатньо повно, містить необґрунтований емпіричний матеріал, неадекватно застосовані методики дослідження, відсутність інтерпретації результатів методик, аналіз зроблено поверхнево; висновки фрагментарні, не відповідають завданням дослідження, робота оформлена неохайно.	64-74	D
	60-63	E

виставляють здобувачу вищої освіти, якщо курсова робота виконана не в повномуобсязі та з відхиленнями від завдання; оформлена без врахування визначених вимог; мають місце суттєві помилки; здобувач вищої освіти слабоволодіє мовою викладу матеріалу.	35-59	FX
	1-34	F

ТЕСТОВИЙ КОНТРОЛЬ ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧІВ

Максимальна тривалість тестового комплексного атестаційного екзамену становить до трьох астрономічних годин на одну групу.

Під час підсумкової атестації здобувачам категорично забороняється користуватися допоміжною літературою (підручниками, посібниками, словниками, довідниками, хрестоматіями тощо), конспектами навчальних занять та іншими джерелами інформації (в тому числі – інтернет-ресурсами) з питань екзаменаційних завдань. Також вважається неприпустимим будь-яка присутність сторонніх людей біля робочого місця здобувача.

За формою тестові завдання поділяються на такі види:

- **закриті.** (із запропонованою відповіддю, з вимушеною відповіддю), коли здобувачу пропонуються на вибір декілька відповідей, з яких одна або декілька правильні, питання на класифікацію та встановлення відповідності. (логічні пари. Поєднання елементів двох списків).
- **Відкриті.** завдання доповнення, що потребують детальної або короткої відповіді, яку здобувач висловлює довільно й самостійно.

За рівнями складності виділяються такі групи тестових завдань:

1. Тести I рівня (на впізнавання, розуміння), що належать до методів контролю засвоєння знань на понятійному рівні. До них відносяться завдання на розпізнавання – вибрати правильну відповідь.
2. Тести II рівня містять завдання, які вирішуються за певною послідовністю, а також завдання на класифікацію та встановлення відповідності.
3. Тести III рівня передбачають перевірку засвоєння знань на репродуктивному рівні і містять завдання виду: «закінчити визначення», «підставити пропущене слово».

Усі екзаменаційні завдання, зазначені в у тестах з комплексного Державного атестаційного екзамену, є рівнозначними за їх внеском до загальної оцінки за іспит. Підсумкова оцінка комплексного державного атестаційного екзамену є середньозваженою оцінок за кожну складову екзаменаційного завдання. При проведенні іспиту у формі комплексного Державного атестаційного екзамену виставляються окремо оцінки з кожного освітнього компоненту, що віднесені до Державної атестації згідно з навчальним планом. Результуючий бал за теоретичну (тестову) частину Державного атестаційного екзамену визначається як сума балів за кожний освітній компонент.

Кафедрою розроблені тести з **3 варіантів** для здобувачів денної та заочної форм навчання.

Атестаційний (кваліфікаційний) екзамен із застосуванням дистанційних технологій навчання передбачає здійснення взаємодії між здобувачами вищої освіти та членами Атестаційної (кваліфікаційної) комісії синхронно в режимі реального часу виконання програми під час проведення відеоконференції (ZOOMта/або GOOGLE-MEET). Час підключення кожного здобувача до роботи Атестаційної (кваліфікаційної) комісії визначається заздалегідь під час проведення передатестаційної консультації, в процесі якої має бути здійснена попередня перевірка технічних параметрів налаштування зв'язку зі здобувачами. Передатестаційна консультація може проводитися засобами аудіо- або відеоконференцій за затвердженим розкладом.

Атестація здобувача вищої освіти першого (бакалаврського) рівня вищої освіти у формі комплексного екзамену складається з трьох модулів:

- «Спеціальний клас. Звукорежисура»
- «Основи електроакустики»
- «Мультимедійні технології»
- «Музично-звукове оформлення»

Критерії оцінювання визначено відповідно до Положення про кваліфікаційну роботу здобувача спеціальності 025 «Музичне мистецтво» освітньо-професійних програм «Музичне мистецтво естради», «Звукорежисура» Комунального закладу вищої освіти Київської обласної ради «Академія мистецтв імені Павла Чубинського» (Введено в дію наказом ректора Академії № 115 від 02 вересня 2024р.)

Оцінка відповідає рівню сформованості загальних і фахових компетентностей та отриманих програмних результатів навчання здобувача освіти та визначається шкалою ЄКТС та національною системою оцінювання.

Підсумкову оцінку комплексного атестаційного екзамену визначають як середню з позитивних оцінок за кожний компонент тестових завдань.

Виконання всіх завдань з комплексного іспиту є обов'язковим.

Враховуються загальні вимоги до виконання екзаменаційних завдань, що забезпечують максимальну оцінку:

- здатність до застосування знань, їх диференціювання, інтеграції та уніфікації аналізу фактів, подій, прогнозу результатів;
- правильність та повнота рішень.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ПИСЬМОВОЇ (ТЕСТОВОЇ) ВІДПОВІДІ ЗДОБУВАЧІВ НА АТЕСТАЦІЙНОМУ ЕКЗАМЕНІ З МОДУЛІВ

Оцінювання результатів захисту комплексного кваліфікаційного екзамену здійснюється у порядку, передбаченому прийнятою в Академії системою контролю знань за 100-бальною шкалою з переведенням у шкалу ECTS та національну шкалу оцінювання.

Оцінювання якості виконання екзаменаційних завдань здійснюється за допомогою коефіцієнту засвоєння:

$$K = N / P$$

де N – правильно виконані істотні операції рішення (відповіді);

P – загальна кількість визначених істотних операцій еталону рішення (відповіді).

**Бали за атестаційними модулями розподіляються таким чином:
максимальна кількість балів – 100 балів**

відмінно	90-100
добре	74-89
задовільно	60-73
незадовільно	менше 59

Рівень якості підготовки бакалавра визначається з використанням комплексної системи оцінювання: за 100-бальною, 4-бальною, та Європейською кредитною трансферно-накопичувальною системою (за шкалою «А», «В», «С», «D», «E», «FX», «F»).

Підсумкова оцінка комплексного тестового випробування на атестаційному кваліфікаційному екзамені за спеціальністю є середньозваженою показник результатів виконання тестових завдань з кожного освітнього компонента, винесеного на атестацію.

Алгоритм розрахунку

- 1. Оцінювання кожного модуля.** Кожен модуль оцінюється за 100-бальною шкалою.
- 2. Складання результатів.** Бал за кожен модуль додається до загальної суми.
- 3. Обчислення середнього арифметичного.** Підсумкова оцінка дорівнює сумі балів за кожен модуль та ділиться на їх кількість.

Формула: $O_{\text{підсумкова}} = \frac{O1+O2+O3+O4}{4}$

де: **O1, O2, O3, O4** – оцінки за чотири модуля (0–100 балів).

Здобувач, що одержав на атестаційному іспиті незадовільну оцінку (F), відраховується з Академії і лише після поновлення допускається до повторного складання екзамену в наступному році.

Здобувач вищої освіти, який не погоджується з оцінкою, отриманою під час атестаційного іспиту, має право звернутися до апеляційної комісії у день оголошення результатів оцінювання.

Апеляція має бути розглянута на засіданні апеляційної комісії не пізніше

наступного дня після її подання. Здобувач вищої освіти, який подав апеляцію, має право бути присутнім при розгляді своєї заяви.

Результати фіксуються у протоколах екзаменаційної комісії. На їх основі приймається рішення про присвоєння кваліфікації «Звукорежисер», «Музичний оформлювач».

КОНСУЛЬТАЦІЯ ЗДОБУВАЧІВ ДО АТЕСТАЦІЙНОГО ЕКЗАМЕНУ

Графік складання консультацій оприлюднюють не пізніше ніж за 4 місяці до початку кваліфікаційної атестації.

На консультації викладач надає інформацію про:

- принципи групування тестових завдань;
- режим роботи в дні підготовки до екзамену;
- методичні рекомендації до підготовки і проведення атестаційного екзамену.

Консультація має на меті надати здобувачам допомогу в розгляді найбільш складних питань з фахових дисциплін. Консультації проводяться відповідно до розкладу.

Викладач рекомендує здобувачам заздалегідь сформулювати питання, на які вони бажають отримати додаткові пояснення. Це не виключає можливості для кожного здобувача задавати свої запитання під час проведення консультації. Доцільно також на консультації здійснювати аналіз найбільш поширених помилок, які допускаються під час відповідей на тестові завдання. Консультація може бути проведена у формі «круглого столу» за участю викладачів, які входять до складу Атестаційної комісії.

РОЗПОДІЛ ГОДИН ПІДГОТОВКИ ДО АТЕСТАЦІЙНОГО ЕКЗАМЕНУ ЗДОБУВАЧІВ

Вид роботи	кількість годин
Підготовка дипломної роботи	15 годин
ПРОГРАМА АТЕСТАЦІЇ З МОДУЛЯ «СПЕЦІАЛЬНИЙ КЛАС. ЗВУКОРЕЖИСУРА»	15 годин
Звук. Від зародження до сприйняття. Основи стереофонії. Гучність та динаміка звуку. Основи теорії звуковисотності. Тембр. Частотна характеристика. Акустика. Захист від акустичних шумів. Моделювання акустики та акустика концертних залів. Підсилювачі. Види підсилювачів. Мікрофон. Призначення і види мікрофонів. Діаграма спрямованості мікрофонів. Правила поводження з мікрофонами. Характеристики мікрофонів.	

<p>Концертний комплекс. Види концертних комплексів. Акустичні системи та види акустичних систем. Мікшерний пульти, як головна ланка звукового тракту. Устрій та функції мікшерного пульта. Вхідні лінійки пульти: передпідсилювач, еквайзери, комутація і допоміжні посилення сигналів. Види і типи мікшерних пульти. Підгрупи і майстер-секція мікшерних пульти. Пристрої обробки звукових сигналів. Цифрова обробка звукових сигналів. Методи роботи з комутацією. Типи роз'ємів і конекторів. Формування звукового балансу. Робота звукорежисера з живим звуком. Мікшування живого звуку (відвідування/перегляд концертів) Технічний райдер. Формування технічного райдеру. Засоби виразності звукорежисури. Стилїстика звучання музичного твору. Творчо-технологічний аналіз фонокомпозиції Аудіо бібліотеки. Формування аудіо бібліотек. Творчі напрями звукозапису та методи мікрофонного концертного звукозапису Історико-технологічні аспекти розвитку саунд індустрії Музичне видавництво та дистрибуція.</p>	
<p>ПРОГРАМА АТЕСТАЦІЇ З МОДУЛЯ «ОСНОВИ ЕЛЕКТРОАКУСТИКИ»</p>	<p>15 годин</p>
<p>Звукове поле в необмеженому просторі Основні властивості слуху Акустичні сигнали Електромеханічні акустичні системи і їх елементи Мікрофони Гучномовці Акустика приміщень Студії звукового і телевізійного віщання Озвучування і звукопідсилення Зрозумілість і розбірливість мови Акустичні вимірювання</p>	
<p>ПРОГРАМА АТЕСТАЦІЇ З МОДУЛЯ МУЛЬТИМЕДІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ</p>	
<p>Цифровий електромузичний інструментарій в мистецькій освіті</p>	

<p>Цифрові музичні інструменти та інтерфейс MIDI Контролери і можливості редагування MIDI-повідомлень Синтез звуку і створення нових тембрів-інструментів Характеристика програм нотних редакторів Інструменти редагування музичної партитури Форматування нотного тексту і друк партитур. Ознайомлення з програмами віртуальними музичними студіями. Редагування музики в програмах-секвенсорах. Запис голосу на фонограму впрограмах віртуальних музичних студіях. Музично- інформаційні технології в навчально-виховному процесі</p>	
<p>ПРОГРАМА АТЕСТАЦІЇ З А МОДУЛЯ «МУЗИЧНО-ЗВУКОВЕ ОФОРМЛЕННЯ»</p>	<p>15 годин</p>
<p>Сприйняття музики. Види сприйняття. Витоки української естрадної музичної культури. Специфіка музичного оформлення народно-побутових обрядів та фольклорних свят. Характер музично-шумового матеріалу обрядового дійства. Особливості створення музично- шумової партитури концерту. Стильові художні особливості музики епохи середньовіччя, відродження, бароко. Стильові художні особливості музики епохи класицизму. Стильові художні особливості музики епохи романтизму. Стильові художні особливості музичного напрямку «імпресіонізм». Стильові художні особливості музичних напрямків «експресіонізм», «неокласицизм». Нові жанри і напрями музичної культури другої половини ХХ століття. Естрада. Джаз. Рок. Авангард. Альтернативна музика. Ознайомлення з сучасними жанрами Сучасна українська музична культура Значення звукотехнічного забезпечення в режисурі театралізованих масових заходів Основні елементи звукотехнічного комплексу. Мікрофони. Цифрові джерела звуку, їх переваги над аналоговими</p>	

<p>записами та відтворенням. Основні принципи формування фонограми з вибраного музичного та шумового матеріалу. Використання аналогової обробки Особливості акустики глядацьких залів. Звукові ефекти. Значення ідейно–тематичного аналізу сценарію і режисерського задуму у відборі музично-шумового матеріалу. Створення музично – звукової драматургії Формування фонограми.</p>	
--	--

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА МОДУЛЬ «СПЕЦІАЛЬНИЙ КЛАС. ЗВУКОРЕЖИСУРА»

Основна

1. Бут О. *Діалог класичного і модерного напрямів у звукорежисурі (До питання визначення професії)*. Науковий вісник Київського національного університету театру, кіно і телебачення імені І. К. Карпенка-Карого : збірник наукових праць. Київський нац. ун-т театру, кіно і телебачення імені І. К. Карпенка-Карого; редкол.: О. І. Безгін (голова) та ін. – Київ, 2018. Вип. 22. С. 112–119.
2. Бут О. В. *Звук як компонент образної структури фільму [Текст] : дис. канд. мистецтвознавства: 17.00.04 / Бут Оксана Василівна; Київський національний ун-т театру, кіно і телебачення ім. І.К.Карпенка-Карого. – К., 2007. – 196 с. (читати с. 56–99).*
3. Бут О. В. *Творча аранжировка звукового поля в просорових системах. Мистецтвознавчі записки. 2015. Вип. 28. С. 195–204.*
4. Денисюк Ж. З. *Масова культура як чинник трансформування національно-культурної ідентичності в умовах глобалізації : дис. ... канд. культурології. – Київ, 2010. 214 с.*
5. Денисюк Ж. З. *Постфольклор інтернет-комунікації в аксіологічному вимірі : монографія. – Київ : НАКККіМ, 2017. 384 с.*
6. *Дослідження музичного ринку України та його зовнішньоекономічних перспектив (2020).* Soundbuzz. URL: <https://www.soundbuzz.com.ua/uk/musicmarketua-ua>
7. Дяченко В. В. *Визначення творчої діяльності звукорежисера // Матеріали 8 Міжнародної наукової творчої конференції. Культурно-мистецьке середовище: творчість та технології. – Київ, 2015 р., с. 135–137.*
8. Дяченко В. В. *Виникнення і розвиток мистецьких технологій в звукорежисурі // Українська культура: минуле, сучасне, шляхи розвитку : Зб. наук. праць: Наук. зап. Рівненського державного гуманітарного університету. У 2-х т. Т. 1. – Рівне: РДГУ, 2012. С. 190–195.*

9. Дьяченко В. В. *Інтерпретація у творчості звукорежисера та її ознаки в музичному звукозаписі* // Вісник Харківської державної академії дизайну і мистецтв [Мистецтвознавство: № 2] : зб. наук. пр. / за ред. В. Я. Даниленка. – Харків: ХДАДМ, 2017. С. 132–135.
10. Дьяченко В. В. *Мистецькі та естетичні категорії в звукорежисурі* // Мистецтвознавчі записки: зб. наук. пр. – Вип. 9. – Київ: Міленіум, 2010. С. 181–187.
11. Дьяченко В. В. *Творча діяльність українських звукорежисерів другої половини ХХ – початку ХХІ століття: теорія, історія, практика.* – Київ: НАКККіМ України, 2018. 361 с.
12. Дьяченко В. В. *Теорія фонокомпозиції як мистецька технологія* // Вісник Харківської державної академії дизайну і мистецтв [Мистецтвознавство: № 2] : зб. наук. пр. / за ред. В. Я. Даниленка. – Харків: ХДАДМ, 2012. С. 132–135.
13. Дьяченко В. В. *Формування уявлень про музичний звук (історичний екскурс)* // Мистецтвознавчі записки: зб. наук. пр. – Вип. 9. – Київ: Міленіум, 2006. С. 74–81.
14. Желєзняк С. В. *Звукозоровий образ в сучасній аудіовізуальній культурі як явище та предмет наукових праць.* Генеза ідей і динаміка розвитку екранних мистецтв : колект. монографія. – Київ : Видавничий центр КНУКіМ, 2019. Т. 8. С. 60–82.
15. Желєзняк С. М. *Місце звуку в сучасній аудіовізуальній культурі.* Культурологія та соціальні комунікації: інноваційні стратегії розвитку : матеріали Міжнародної наук. конференції (18–19 листопада 2021 р.) / під ред. проф. В. М. Шейка та ін. – Харків : ХДАК, 2021. С. 16–17.
16. Желєзняк С. В. *Особливості використання звуку в сучасному телебаченні і мультимедіа.* Художня культура. Актуальні проблеми. 2019. Вип. 15, частина 2. С. 22–27.
17. Желєзняк С. *Теоретичні підходи до вивчення сучасної аудіовізуальної культури.* Наукова весна 2021. Культура і мистецтво в сучасному світі : І Всеукраїнський форум молодих вчених : зб. матеріалів форуму (Київ, 28 травня 2021 р.) / МОН України; Рада молодих учених при МОН України; Рада молодих вчених КНУКіМ; Рада молодих вчених ХНУМ ім. І. П. Котляревського. – Київ : Видавничий центр КНУКіМ, 2021. С. 46–47.
18. *Звукотехнічна апаратура: термінологічний словник, видання перше / розроб. та укладач В. В. Дьяченко.* – Київ : SWIFT&STRIGUNOW, 2020. 24 с.
19. Завалко К. В. *Музична педагогіка: інноваційно-психологічний аспект* / К. В. Завалко : навч.-метод. посіб. – Київ : ЦУЛ, 2020. – 181 с.
20. Лазарєв С. Категоризація електронної музики : аналіз сучасних підходів та перспективи дослідження. УКРАЇНСЬКА КУЛЬТУРА : МИНУЛЕ, СУЧАСНЕ, ШЛЯХИ РОЗВИТКУ (напрямок культурологія). 2024. № 49. С. 139–145. URL: <https://doi.org/10.35619/ucpmk.vi49.848>
21. Маковій Т. О. *Творча та педагогічна діяльність вітчизняних звукорежисерів (на*

- прикладі творчості заслуженого працівника культури України – звукорежисера Леоніда Мороза) : дип. робота на здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня «Магістр» / Нац. акад. кер. кадрів культури і мистецтв. – Київ : НАКККіМ, 2013. 129 с.*
22. Максимюк С. *З історії українського звукозапису та дискографії.* – Львів; Вашингтон : Видавництво Українського Католицького Університету, 2003. 288 с.
  23. Мащенко І. Г. *Всесвітній відеоаудіолітопис : дати, події, факти, цифри, деталі, коментарі, персоналії : енциклопедія електронних масмедіа (у 2 т. Т. 1).* – Запоріжжя : Дике Поле, 2006. 384 с.
  24. Мащенко І. Г. *Термінологічний словник основних понять і виразів : телебачення, радіомовлення, кіно, відео, аудіо : енциклопедія електронних масмедіа (у 2 т. Т. 2).* – Запоріжжя : Дике Поле, 2006. 511 с.
  25. Ньюелл Ф. *Мастеринг: погляд зсередини* / пер. з англ. О. Кравченко, О. Науменко, А. Субботіна. – Київ : Комора, 2015. 200 с.
  26. Ньюзум Ерік. *Гучніше! Як створювати круті подкасти.* – Вид-во Vivat, 2022, 336 с.
  27. Овсянніков В. Г. *Критерії концертного звуку в сучасній популярній музиці // Сучасний культурний простір у мистецтвознавчому дискурсі : зб. матеріалів Міжнародної дистанційної наук.-практ. конференції.* – Київ : НАКККіМ, 2019. С. 193–195.
  28. Овсянніков В. Г. *Принципи мікрофонного звукозапису у контексті творчих напрямів звукорежисури.* Мистецтвознавчі записки: зб. наук. праць. 2021. Вип. 39. С. 124–129. DOI: <https://doi.org/10.32461/2226-2180.39.2021.238705>
  29. Овсянніков В. Г. *Музика гурту The Beatles у контексті творчо-технологічних і стильових аспектів.* Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв : наук. журнал. 2024. № 4. С. 344–349. DOI: <https://doi.org/10.32461/2226-3209.4.2024.322906>
  30. Овсянніков В. Г. *Майстерність як найвищий рівень діяльності педагога // Професійна мистецька освіта. Методичні аспекти: матеріали наук.-практ. конф., 09 лютого 2023 / КЗВО КОР «Академія мистецтв імені Павла Чубинського».* — Київ: 2023. — 16-19 с. URL: <https://chubynsky.best/ua/biblioteka/konferentsiyi.html>
  31. *Основи звукорежисури : навчальний посібник* Ч.І. / ред. Н.Д. Белявіна. – Київ : НАКККіМ, 2011. 84 с.
  32. Рязанцев Л. *Звукорежисура: навчальний посібник.* – Київ : ДАКККіМ, 2009. 144 с.
  33. Л. Рязанцев. *Навчальний посібник «Звукорежисура».* – (Наукова бібліотека КНУКіМ «12+ книг 2015 року»).
  34. Степурко В.І. *Основи музичної композиції : Навчальний посібник.* – Київ :

- НАКККіМ, 2011. 152 с.
35. Соломаха С. О. Розвиток педагогічної майстерності викладачів музичного мистецтва та світової художньої культури : посібник / Кіровоград : Імекс-ЛТД, 2013. 158 с.
  36. Схемотехніка високоякісного звуковідтворення / М. Є. Сухов, С. Д. Бать, В. В. Колосов, О. Г. Чупаков. – Київ: Техніка, 1992. – 127 с.
  37. Трач Ю. В. *Цифрові технології у культурі сучасного суспільства : дис. ... д-ра культурології: 26.00.01.* – Київ: нац. ун-т культури і мистецтва, 2021. 542 с.
  38. Ужинський М. Ю. *Сценофонія як культурно-мистецький феномен: дис. ... канд. мистецтвознавства : 26.00.01.* – Київ, 2021. 225 с.
  39. Хренов Д. *Роль звукорежисури в становленні та розвитку українського кіно та телемистецтва.* Вісник КНУКіМ, Серія «Мистецтвознавство», 2018.
  40. Цифрова обробка аудіо- та відеоінформації у мультимедійних системах. П. Ф. Олексенко та ін. – Київ : Наукова думка, 2014. 151 с.
  41. Черевко К. П. *Електронна музика як феномен культурно-цивілізаційних процесів ХХ – початку ХХІ століття (до питання методології аналізу) : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. мистецтвознавства : 17.00.03.* – Львів, 2012. 20 с.
  42. Шип В. С. *Музична форма від звуку до стилю : навчальний посібник.* – Київ : Заповіт, 1998.
  43. Шустов С. Л. *Електронна музика в системі студійних жанрів: автореф дис. ... канд. мистецтвознавства : спец. 17.00.03 “Музичне мистецтво” / С. Л. Шустов.* – Одеса, 2012. 16 с.
  44. BBC sound effects. BBC Rewind - Sound Effects. URL: <https://sound-effects.bbcrewind.co.uk/search>
  45. Hoeg W., Christensen L., Walker R. Subjective assessment of audio quality – the means and methods within the EBU. EBU : web-site. URL: https://tech.ebu.ch/docs/techreview/trev_274-hoeg.pdf
  46. Leinsdorf E. *The Composer’s Advocate : A Radical Orthodoxy for Musicians.* The Composer’s Advocate. New Haven : Yale University Press, 1982. 224 p.
  47. Learn music production online for free | soundgym. SoundGym. URL: <https://www.soundgym.co/site/school?ut=school&ut=school>
  48. White P. *Basic live sound (the basic series).* Sanctuary Publishing, Ltd., 2000. 208 p.
  49. White P. *The SOS guide to live sound.* Routledge, 2014. URL: <https://doi.org/10.4324/9780203758120> (
  50. Owsinski B. *The mixing engineer's handbook - 5th edition.* Owsinski Media Group, Bobby, 2022. URL: [https://soma.sbccc.edu/users/davega/FILMPRO_181_AUDIO_I/FILMPRO_181_04_Reference_Notes/FILMPRO_181_Mixing_MUSIC/\(eBook\)_The%20Mixing%20Engineers%20Handbook.pdf](https://soma.sbccc.edu/users/davega/FILMPRO_181_AUDIO_I/FILMPRO_181_04_Reference_Notes/FILMPRO_181_Mixing_MUSIC/(eBook)_The%20Mixing%20Engineers%20Handbook.pdf)
  51. Hoeg W., Christensen L., Walker R. Subjective assessment of audio quality – the means and methods within the EBU. EBU : web-site. URL:

https://tech.ebu.ch/docs/techreview/trev_274-hoeg.pdf

52. Janusz Urbański. Discogs : web-site. URL: <http://www.discogs.com/artist/792181-Janusz-Urbański>
53. Kurt Munkacsi. Discogs : web-site. URL: <http://www.discogs.com/artist/224855-Kurt-Munkacsi>
54. Leinsdorf E. The Composer's Advocate : A Radical Orthodoxy for Musicians. The Composer's Advocate. New Haven : Yale University Press, 1982. 224 p.
55. Maycock R. Glass : A Biography of Philip Glass. London : Sanctuary Publishing, 2003. 191 p.
56. Petersen G. Neumann Celebrates 75 Years. Mix Professional Audio & Music Production : web-site. URL: <http://www.mixonline.com/news/news-articles/neumanncelebrates-75-years/425318>.
57. Quantrill P. Karajan – A God among Conductors. Gramophone : web-site. URL: <http://www.gramophone.co.uk/feature/karajan-a-god-among-conductors-gramophonejanuary-2008-by-peter-quantrill>.
58. <https://www.soundonsound.com>
59. <https://www.mixonline.com/technology>

Допоміжна

1. Белявіна Н. Д. Методологія та методика викладання фахових мистецьких дисциплін : підручник / Н. Д. Белявіна. - К. : НАКККіМ, 2015. – 250 с.
2. Брайченко Т. Ф. Музична інтерпретація : хрестоматія. Київ : НАКККіМ, 2011. 92 с.
3. Брунь С. Найуспішніші звукорежисери – колишні музиканти. Gazeta.ua : вебсайт. URL: http://gazeta.ua/articles/money-newspaper/_najuspishnishizvukorezhiserimdash-kolishni-muzikanti/118728 (дата звернення: 21.06.24).
4. Грищенко В. І. Композиція та комп'ютерне аранжування. Київ : НАКККіМ, 2016. 500 с
5. Десятник Г.О. Бадіон С.В. Професія: звукорежисер кіно і телебачення., тексти лекцій. – Київ, Інститут журналістики КНУ, 2019. – 69 с.
6. Жукова Н. А. Інтерпретація як компонент музичної творчості : естетичний аспект : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. філософ. наук : 09.00.08. Київ, 2003. 14 с
7. Зінська Т. В. Музично-виконавське мистецтво в соціо-культурному просторі України кінця ХХ – початку ХХІ століття : дис. ... канд. мистецтвознавства
8. : 26.00.01 / Нац. акад. кер. кадрів культури і мистецтв. Київ, 2011. 18 с.
9. Кияновська Л. О. Українська музична культура : навч. посіб. Львів : Тріада плюс, 2009. 356 с.
10. Клименко І. Дискографія української автентичної етномузики : проблеми

- першопрохідця. Вісник львів. ун-ту. Серія філол. 2010. № 43. С. 272–293.
11. Колесник О. С. Феномен інтерпретації в художній культурі : монографія. Київ: НАКККіМ, 2014. 264 с.
  12. Куш Є. В. Електромузичний інструментарій як еволюційний фактор музичної культури ХХ – початку ХХІ століть : дис. ... канд. мистецтвознав. : 26.00.01 / Нац.акад. кер. кадрів культури і мистецтв. Київ, 2013. 200 с.
  13. Лішафай О. О. Саунд-дизайн і музична драматургія, кіно та телебачення. Актуальні проблеми історії, теорії та практики художньої культури : зб. наук. пр. Київ, 2015. Вип. 35. С. 177–187
  14. Овсянніков В. Г. Спеціальний клас. Звукорежисура: методичні рекомендації організації самостійної роботи здобувачів освітнього рівня «Бакалавр» спеціальності 025 «Музичне мистецтво». Київ : КЗВО КОР «Академії мистецтв імені Павла Чубинського». 2025. 39 с. URL: <https://chubynsky.best/ua/biblioteka/metodichni-roboti-ta-programi.html>
  15. Овсянніков В. Г. Майстерність як найвищий рівень діяльності педагога // Професійна мистецька освіта. Методичні аспекти: матеріали наук.-практ. конф., 09 лютого 2023 / КЗВО КОР «Академія мистецтв імені Павла Чубинського». — Київ: 2023. — 16-19 с. URL: <https://chubynsky.best/ua/biblioteka/konferentsiyi.html>
  16. Соломаха С. О. Розвиток педагогічної майстерності викладачів музичного мистецтва та світової художньої культури : посібник / Кіровоград : Імекс-ЛТД, 2013. 158 с.

МОДУЛЬ «ОСНОВИ ЕЛЕКТРОАКУСТИКИ»

1. Белявіна Н.Д., Белявін В.Ф. Дьяченко В.В. Основи звукорежисури: навч. Посібник. – К.: НАКККіМ, 2011. – 80 с.
2. Грінченко В.Т., Вовк І.В., Маципура В.Т. Основи акустики. Навчальний посібник. – К.: Наукова думка, 2007.
3. Гребінь О.П., Левенець Н.Ф., Філіпова Н.Ю. Апаратно-програмні засоби оброблення звуку. Комп'ютерний практикум: навч. посіб. для студ. спеціальності 171 "Електроніка", освітньої програми "Електронні системи мультимедіа та засоби Інтернету речей" / КПІ ім. Ігоря Сікорського ; уклад.: О.П. Гребінь, Н.Ф. Левенець, Н.Ю. Філіпова. – Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2020. – 115 с.
4. Дідковський В.С., Коржик О.В., Лейко О.Г., Найда С.А., Порошин С.М., Петріщев О.М. Направленість інтерференційних та фокусованих акустичних антен. Електронний навчальний посібник з грифом “Рекомендовано Методичною радою НТУУ “КПІ”” (Свідоцтво про надання грифа електронному

- навчальному виданню НМУ № Е 11/12-193 від 26 квітня 2012 р.). -К.: НТУУ «КПІ», 2012. – 150 с.
5. В.С. Дідковський, О.В. Коржик, О.Г. Лейко. Шуми і вібрації. Підручник – К.: Імекс-ЛТД, 2010. – 334 с.
  6. Дідковський В.С., Дідковська М.В., Продеус А.М. Комп’ютерна обробка акустичних сигналів. Навчальний посібник – К.: «Імекс-ЛТД», 2010. – 430 с.
  7. Луньова, С. А. Електроакустика: навчальний посібник для здобувачами освіти ступеня бакалавра за освітньою програмою «Акустичні електронні системи та технології обробки акустичної інформації» спеціальності 171 «Електроніка» / С. А. Луньова. – Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2020. – 169 с.
  8. Мащенко І. Г. Термінологічний словник: телебачення, радіомовлення, кіно, відео, аудіо / І. Г. Мащенко // Енциклопедія електронних мас-медіа. – Запоріжжя : Дике поле, 2006. – 307 с.
  9. Некрашевич І. Р. Аналіз програмного забезпечення для обробки та мастерінгу аудіо. XI міжнародна наукова-технічна конференція молодих вчених «Електроніка-2018», 2018р.
  10. Некрашевич І.Р. Загальні концепції та використання WEB AUDIO API. Науково-технічна конференція здобувачами освіти освіти, аспірантів та науковців кафедри ЗТРІ, 2018 року.
  11. Ньюелл Філіп Р. Мастеринг погляд зсередини /Р. Філіп Ньюелл ; за ред. і передм. Ньюелл Филип Р. Р. Music Mastering - An Inside View. Практичне керівництво / О. Кравченко ; пер. з англ. О. Кравченко, О. Науменко, А. Суботіна. – К. :Комора, 2015. – 200 с.
  12. Орешко Р. Рокіщук І. Специфічні процесори обробки звукового тракту в роботі звукорежисера. Нова педагогічна думка. 2019. № 1 (97). С. 185-188.
  13. Основи звукотехніки: навчальний посібник / укладачі О.П. Гребінь, В.Б. Швайченко, Н.Ф. Левенець. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського. 2023. 342 с.
  14. Основи синтезу звуку // Computer Music Special ; пер. з англ. – К. : Либідь, 2010. – 137 с.
  15. Основи музичної акустики: конспект лекцій / О.О. Корякін. – Суми: ФОП Цьома С.П., 2021. – 132 с.
  16. Павлишин В. А., Гліненко Л. К., Шаховська Н. Б. Основи інформаційних технологій і систем: підручник. Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2018. 620 с.
  17. Папченко В. П. Золоті ворота, шлях у тишу: аудіо індустрія і технології шоу / В. П. Папченко. –К. : Технології шоу, 2003. – № 10 . – С. 62 – 64.
  18. Ржевкин С. Н. Слух і мова в світлі сучасних фізичних досліджень. М., ОНТИ НКТП, 1935. 312 с.
  19. Усик В. В. Основи акустики : тексти лекцій / уклад. В. В. Усик ; Нац. техн. ун-т "Харків. політехн. ун-т". – Харків : Єфименко С. А., 2021. – 204 с

20. Чупринський О. Звукові спецефекти, як окрема спеціалізація звукорежисури. *European philosophical and historical discurs.*, Volume 3, 2017

Електронні джерела

<https://manual.audiotool.com/index.html>

МОДУЛЬ МУЛЬТИМЕДІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ

1. Бондаренко А. І., Шульгіна В. Д. *Музична інформатика : навч. посіб.* Київ : НАКККІМ, 2011. 190 с.
2. Бондаренко А. І. Сучасне музичне мистецтво і комп'ютерні програми : навч. посіб. / А. І. Бондаренко. – Київ : Видавництво Ліра-К, 2022. – 284 с
3. Волкомор В. В. Аудіомастерінг у логіці мистецтвознавчого дискурсу., Студії молодих учених., *Культура і сучасність* № 2, 2019, с.198-204
4. Гаврілова Л. Г. Система формування професійної компетентності майбутніх учителів музики засобами мультимедійних технологій : автореф. дис д-ра пед. наук : 13.00.04 / Гаврілова Л. Г.; Нац. пед. ун-т ім. М.П. Драгоманова. - Київ, 2015. - 42 с.
5. Гріщенко В.І. MIDI-нотація як сучасний спосіб шифрування й запису музичного матеріалу. *КУЛЬТУРОЛОГІЧНА ДУМКА.* 2017. №12. https://www.culturology.academy/wpcontent/uploads/KD12_Hryshchenko_Kozlin.pdf
6. Гуржій А.М. Мультимедійні технології та засоби навчання: навчальний посібник / А.М. Гуржій, Р.С. Гуревич, Л.Л. Коношевський, О.Л. Коношевський; за ред. академіка НАПН України Гуржія А.М. – Вінниця : Нілан-ЛТД, 2017. – 556 с.
7. Дьяченко В. В. До питання творчого впливу засобами виразності звукорежисури на стилістику та кінцевий варіант звучання музичного твору // *Культурно-мистецьке середовище: творчість та технології : матеріали Десятої міжнар. наук.-творчої конф., 20 квітня 2017 р. / за заг. ред. К. І. Станіславської.* Київ : НАКККІМ, 2017. С. 116–118.
8. Електронна та комп'ютерна музика. Навч. посібник для студ. вищих навчальних закладів спеціалізації —Музичне мистецтво. – Львів. Спалах, 2000. – 212 с.
9. Коваленко О. Про створення електронної музики із застосуванням ІКТ / *НАУКА. ОСВІТА. МОЛОДЬ. УМАНЬ* – 2018. Матеріали 11 Всеукраїнської наукової конференції молодих науковців та здобувачів (Умань, 26 квітня 2018 р.) в 2-х частинах. Ч.3. / ред. кол. В.В. Сокирська, Мельник А.І., Смерецька О.А. – Умань. ВПЦ «Візаві», 2018. – С. 208-209.
10. Корякін О. О. Звукорежисерський аналіз музичних творів: методичні

- рекомендації. / О.О. Корякін. – Суми: ФОП Цьома С.П., 2021. – 44 с.
11. Кушнір К. В. Використання музично-комп'ютерних технологій у процесі підготовки здобувачів мистецьких факультетів / К. В. Кушнір // Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету ім. М. Коцюбинського. Серія: Педагогіка і психологія : зб. наук. праць. – Випуск 53. – 2018. – С. 124-127
  12. Кушч Є. В. Електромузичний інструментарій як еволюційний фактор музичної культури : монографія / Євген Кушч. – К. : НАКККіМ, 2015. – 160 с. :
  13. Мірошніченко В.О. Використання сучасних інформаційних технологій: формування мультимедійної компетентності (для спеціальності-історія) [текст] навч. посіб / за ред. Бохамова К.О. – К.: «Центр учбової літератури», 2015. - 296 с.
  14. Мультимедійні технології та засоби навчання : навчальний посібник / А.М. Гуржій, Р.С. Гуревич, Л.Л. Коношевський, О.Л. Коношевський; за ред. академіка НАПН України Гуржія А.М. – Вінниця : Нілан-ЛТД, 2017. – 556 с.
  15. Основи інформатики та обчислювальної техніки: підручник / В.Г. Іванов, В.В. Карасюк, М.В. Гвозденко; за заг.ред. В.Г. Іванова. – Х.: Право, 2015 – 312 с.
  16. Пушкар О. І. Мультимедійне видавництво: навчальний посібник для здобувачів спеціальності "Технології електронних мультимедійних видань" / О. І. Пушкар, О. С. Завгородня. – Х. : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2015. – 204 с. Морзе Н.В. Основи інформаційно-комунікаційних технологій. - К.: Видавнича група ВНУ, 2006. – 224 с.
  17. Павленко В. В. Словник іноземних музичних термінів та виразів. Навчальний посібник для вищих навчальних закладів культури і мистецтв рівнів акредитації. — Вінниця: НОВА КНИГА, 2005. — 384 с.
  18. Смаліус Ю. П. Еволюція алгоритмічних технік у музичних композиціях як передумова інтеграції штучного інтелекту до мистецтва. Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв : наук. журнал. 2025. № 1. С. 386–391.
  19. Тукова І.Г. Звукопошукова тенденція у композиторській практиці другої половини ХХ - початку ХХІ століття. Часопис Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського. 2019. № 3 (44) , Київ, С. 56-69
  20. Ужинський М. Ю. До визначення сутності професії звукорежисера в сучасному мистецтві. Наукові записки Рівненського державного гуманітарного університету. 2013. Т. 1. № 19. С. 30–36.

- 21.Цзівей КУН. ЕЛЕКТРОННА МУЗИКА: РОЗВИТОК ТЕХНІЧНИХ МЕТОДІВ ТА ХУДОЖНІ ДОСЯГНЕННЯ. Актуальні питання гуманітарних наук. Вип 34, том 2, 2020.
- 22.Юферова Г. Музичні комп'ютерні технології в комунікаційних процесах у сучасній музиці : дис. ... канд. мистецтвознавства : 17.00.03; Національна музична академія України ім. П. І. Чайковського, Київ, 2021. Сумський державний педагогічний університет ім. А. С. Макаренка, Суми, 2021. 255 с.
- 23.Ярош О. М. Вплив інтерактивних технологій на музичну індустрію. Культурно-мистецьке середовище: творчість та технології : матеріали XV Всеукр. наук.-практ.конф. / М-во культ. України та інформ. політики; Нац.акад. кер. кадрів культ. і мистец. ; Наук. тов. студ., асп., доктор. і молод. вч.(Київ, 19 жовтня 2023 р.). Київ : НАКККіМ, 2023. С.72 -74.
- 24.Music Theory for Computer Musicians (ISBN 978-1598635034 © 2008 by Michael Hewitt)
- 25.Music Production, Songwriting & Audio Engineering: 2022+ Edition: The Professional Guide for Music Producers, Songwriters & Audio \
- 26.Engineers in Music Studios (ASIN B09YDP21G9© 2022 by Tommy Swindali).
- 27.The Music Producer's Ultimate Guide to FL Studio 20: Create production-quality music with FL Studio (2021 by Joshua Au-Yeung
- 28.The Complete Guide to Music Technology Using Cubase 12” (ASIN B09WL7V753 © 2018 by Darren Jones)
- 29.Audio Production Basics with Ableton Live (ISBN 978-1538137567 © 2020 by Eric Kuehnl
- 30.The 8th International scientific and practical conference “Modern research in world science” (October 29-31, 2022) SPC “Sci-conf.com.ua”, Lviv, Ukraine. 2022. 1828 p.

Електронні ресурси:

1. Alan parsons' art & science of sound recording. Alan Parsons' Art & Science of Sound Recording. URL: <https://www.artandscienceofsound.com/>
2. Any sound from anywhere – experiencing spatial audio at EMPAC - google arts & culture. Google Arts & Culture. URL: <https://artsandculture.google.com/story/9gXxDn6WcV6wow>
3. AR synth. Arts & Culture Experiments - Experiments with Google. URL: <https://artsexperiments.withgoogle.com/ar-synth/> .
4. Dixon's Violin. Deep blue, 2008. YouTube. URL: https://www.youtube.com/watch?v=9Fbk2s_WCHU

5. Machines, tools, studios - google arts & culture. Google Arts & Culture. URL: <https://artsandculture.google.com/story/machines-tools-studios/jQJitqcihjIQIw>
6. Mixing music: what is sound mixing? – berklee online take note. Berklee Online Take Note. URL: <https://online.berklee.edu/takenote/mixing-music-what-is-sound-audio-mixing/>
7. Sheet music downloads at musicnotes.com. Musicnotes.com. URL: <http://www.musicnotes.com>
8. The CAN studio - google arts & culture. Google Arts & Culture. URL: <https://artsandculture.google.com/story/the-can-studio/gAJCJFHpy9hJIQ>
9. YAMAHA keyboard - software. URL: <http://www.jososoft.dk/yamaha/software.htm>
10. Офіційний сайт компанії Adobe. URL: <http://www.adobe.com>
11. Офіційний сайт компанії MAGIX. URL: <https://www.magix.com/ru/muzyka/sound-forge/>

Офіційний сайт компанії Steinberg. URL: <https://www.steinberg.net>

МОДУЛЬ «МУЗИЧНО-ЗВУКОВЕ ОФОРМЛЕННЯ»

1. Бут О.В. Звук як компонент образної структури фільму [Текст] : дис. канд. мистецтвознавства: 17.00.04 / Бут Оксана Василівна; Київський національний ун-т театру, кіно і телебачення ім. І.К.Карпенка-Карого. - К., 2007. - 196 с. – читати с. 56-99.
2. Бут О.В. Звук як компонент образної структури фільму [Текст] : дис. канд. мистецтвознавства: 17.00.04 / Бут Оксана Василівна; Київський національний ун-т театру, кіно і телебачення ім. І.К.Карпенка-Карого. - К., 2007. - 196 с. – читати с.109-151.
3. Бургес. Р. Дж. Мистецтво створення музики: теорія і практика. 2020. Oxford University Press. 352 с.
4. Бейкер Р. Хубер. Д.М. Посібник музичного продюсера. 2020. Stereo Output. 161 с
5. Губер Д.М, Рунштейн Р.Е. Сучасна техніка звукозапису. 2020. Focal Press. 672 с.
6. Даюк, Ж., Дмитрак, В. Історичні етапи виникнення та розвитку звукозапису. Нова педагогічна думка, 4 (96), (2018). 147–149.
7. Джонс. М. Музичне виробництво: Розширений посібник. 2019. Fortune Publishing. 136 с.
8. Джонсон Б.М. Історії виживання музичного продюсера: інтерв'ю з ветеранами, незалежними професіоналами та професіоналами електронної музики. 2020. Cengage Learning PTR. 144 с. 1
9. Дрожжина Н. В. Вокальне виконавство у системі музичного мистецтва естради:

- дис. ... канд. мистецтвознавства: 17.00.03 «Музичне мистецтво». Харків, 2008. 186 с.
10. Дьяченко, В. В. Інтерпретація в творчості звукорежисера і її характеристики (ознаки) в музичному звукозапису. Мистецтво в міждисциплінарних дослідженнях, 4, (2017). 92–98.
  11. Дьяченко В. В. Творча діяльність українських звукорежисерів другої половини ХХ – початку ХХІ століття: теорія, історія, практика: дис. На здобуття наук. ступеня канд. мистецтвознавства (д-ра філософії). Спец.26.00.01 «Теорія та історія культури». НАКККіМ. Київ, 2018. С. 196– 223.
  12. Дьяченко В. В. Творчо-технологічний аналіз аудіовізуальних творів. Методичні рекомендації относительно практичного завдання до екзамену з предмету «аудіовізуальних творів». URL: <https://www.academia.edu/42208983>
  13. Завалко К. В. Музична педагогіка: інноваційно-психологічний аспект / К. В. Завалко : навч.-метод. посіб. – Київ : ЦУЛ, 2020. – 181 с.
  14. Євтушенко О. Легенди химерного краю: Українська рок-антологія. Київ: Автограф, 2004. 221 с.
  15. Євтушенко О. Україна In Rock. Київ: Грані-Т, 2011. 240 с.
  16. Кац. Б. Опанування аудіо: мистецтво і наука. 2019. Routledge: 408 с
  17. Кононов С. П. Основи звукотехніки. Навч. посібник.- Вінниця: ВДТУ, 2001.-70 с.
  18. Корякін О. О. Звукорежисерський аналіз музичних творів: методичні рекомендації./ О.О. Корякін. – Суми: ФОП Цьома С.П., 2021. – 44 с.
  19. Лішафай О. О. Саунд-дизайн і музична драматургія, кіно та телебачення. Актуальні проблеми історії, теорії та практики художньої культури : зб. наук. пр. Київ, 2015. Вип. 35. С. 177–187.
  20. Лішафай О. О. Технологічні процеси формування звукового супроводу в аудіовізуальному творі. Проблеми взаємодії мистецтва, педагогіки та теорії і практики освіти: зб. наук. ст. Вип. 60. Харків. нац. ун-т мистецтв імені І. П. Котляревського; ред.-упоряд. Ю. П. Величко, Л. В. Русакова. Харків: ХНУМ, 2021. 75-95 с.
  21. Лисако І.В. Музичне оформлення культурно-дозвіллевих програм : навчальний посібник / Суми Університетська книга, 2016. 127 с.
  22. Лішафай О. О. Технологічні процеси створення звукового супроводу в аудіовізуальному творі. Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв : наук. журнал. 2021. № 4. С. 202-207.
  23. Музика ХХ століття. Навчальний посібник для здобувачів вищої освіти спеціалізації «музичне мистецтво», - К., НАКККіМ, 2012.
  24. Мащенко І. Г. Всесвітній відеоаудіолітопис : дати, події, факти, цифри, деталі, коментарі, персоналії : енциклопедія електронних масмедіа : в у 2 т., Т. 1. Запоріжжя : Дике Поле, 2006. 384 с.
  25. Ніколаєв Ф.Г. Звукове та музичне оформлення / навчальний посібник для

- здобувачів вищої освіти режисерських спеціалізацій училищ культури та мистецтв.- К., Парапан, 2005
26. Овсянніков В. Г. Критерії концертного звуку в сучасній популярній музиці // Сучасний культурний простір у мистецтвознавчому дискурсі: Зб. матеріалів Міжн. дистанц. наук.-практ. конф. Київ : НАКККіМ, 2019. С. 193–195.
  27. Овсянніков В. Г. Поп-рок як репрезентативний напрям сучасної української музичної культури: монографія. Київ: НАКККіМ, 2020. 140 с.
  28. Овсянніков В. Г. Фольклор у контексті популярної музичної культури // Культура і мистецтво: сучасний науковий вимір : матеріали VI Всеукр. наук. конф. молод. вч., асп. та магістран. / М-во культ. України та інформ. політики ; Нац. акад. кер. кадрів культ. і мистец. ; Київ. націон. універ. кул. і мист. ; Наук. тов. студ., асп., доктор. і молод. вч. (Київ, 03 листопада 2022 р.). Київ : НАКККіМ, 2022. С 137 -138.
  29. Овсянніков В. Г. Майстерність як найвищий рівень діяльності педагога // Професійна мистецька освіта. Методичні аспекти: матеріали наук.-практ. конф., 09 лютого 2023 / КЗВО КОР «Академія мистецтв імені Павла Чубинського». — Київ: 2023. — 16-19 с. URL: <https://chubynsky.best/ua/biblioteka/konferentsiyi.html>
  30. Откидач В. Естрадний спів і шоу-бізнес. Вінниця, 2013. 368 с.
  31. Правила відеозйомки і відеомонтажу. URL: <https://ancrot.chesni.pp.ua/rioex/pravil-videooperatora.html>.
  32. Покроковий посібник зі створення подкасту. URL: <https://tilda.education/articles-podcast#rec248645155>.
  33. Рябуха Н. А. Звуковий образ як феномен культури : досвід міждисциплінарного синтезу. Культура і сучасність. 2014. № 2. С. 112–119.
  34. Соломаха С. О. Розвиток педагогічної майстерності викладачів музичного мистецтва та світової художньої культури : посібник / Кіровоград : Імекс-ЛТД, 2013. 158 с.
  35. Станіславська К. І. Мистецько-видовищні форми сучасної культури : монографія / К. І. Станіславська; Нац. акад. кер. кадрів культури і мистец. - К. : НАКККіМ, 2012. - 319 с. Степурко В. І. Основи музичної композиції : навчальний посібник. Київ : НАКККіМ, 2011. 152 с.
  36. Схемотехніка високоякісного звуковідтворення/ М. Є. Сухов, С. Д. Бать, В. В. Колосов, О. Г. Чупаков. – К.: Техніка, 1992. - 127 с.
  37. Ужинський М. Ю. Мистецькі технології та звукорежисура у драматичному театрі. Молодий вчений: наук. журнал. Херсон: ТОВ «Видавничий дім “Гельветика”», 2019. Вип. 3 (67). С. 81–84.
  38. Ужинський М. Ю. Мистецькі технології: естетична цінність, прояв і роль в мистецтві. Культурно-мистецьке середовище: творчість та технології: зб. матеріалів Дев'ятої Міжн. наук.-творчої конф., 21 квітня 2016 р. Київ: НАКККіМ, 2016. С. 152–155.
  39. Ужинський М. Ю., Прокопюк Л. В. Роль сучасних звукових технологій у

- концертній роботі вокалістів. Мистецька освіта та розвиток творчої особистості: зб. наук. праць / Uniwersytet Rzeszowski, Wydział muzyki, Рівнен. держ. гуманіт. ун-т, Ін-т мистецтв. Рівне: Волин. обереги, 2020. Вип. 6. С. 42–48.
40. Uzhynski M. Regionalna osobliwość przestrzeni teatralnej i artystycznej powiatu Rówieńskiego w latach 1921–1939. *Animato: współczesne oblicza teorii i praktyki muzycznej: seria wydawnicza Uniwersytetu Rzeszowskiego* / [red. nacz. Mirosław Dymon]. Т. 2. Rzeszów: Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego, 2020. S. 125–135.
41. Шип В.С. Музична форма від звуку до стилю : навч. посібник. -К. : Заповіт, 1998. - 368 с.
42. Desgrandchamp P. *Narrativité et plasticité du fait sonore dans une approche design: pour une recherche appliquée: le sonorama participatif des histoires extraordinaires de nos rues et de nos espaces. Art et histoire de l'art. Université de Strasbourg, 2017. Т. 1, 2. 387 p. URL: <https://tel.archives-ouvertes.fr/tel01841439/document>*
43. *Scenophony, vestiges and transgression / Conversation between Bani Khoshnoudi, Mario de Vega and Rodolfo Sánchez Alvarado. URL: <http://www.lafuriaumana.it/index.php/56-archive/lfu-23/352-scenophony-vestigesand-transgression-conversation-between-bani-khoshnoudi-mario-de-vega-androdolfo-sanchez-alvarado>*
44. Nowrousian Sch. *Vers une idée de la scénophonie: un parcours à travers Gilles Deleuze et Félix Guattari ainsi que, notamment, Samuel Beckett et Morton Feldman. Thèse de doctorat: Littérature française: Paris 4: 2012. URL: <https://www.theses.fr/2012PA040277>*